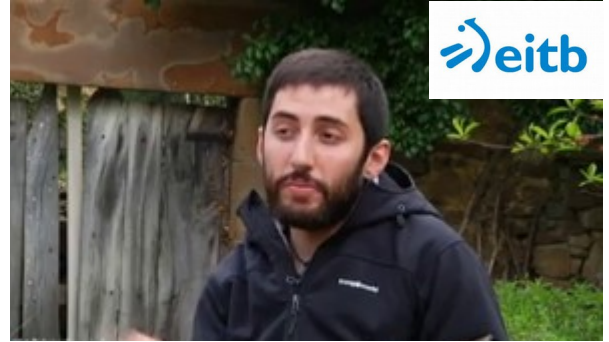

Naturaz gozatzen

Aitor Montes biologoak bere zaletasunaz hitz egingo digu bideo batean, eta hori abiapuntu, ariketa hauek egingo dituzu:

- Bideoa entzun aurretik, irudiari erreparatuta egin hipotesiak. Ondoren, entzun bideoaren lehen zatia eta galderei erantzun.
- Bideo osoa entzun eta galderen erantzun zuzenak aukeratu.
- Adibide eta azalpenei erreparatu ondoren, esaldi-hasierei amaiera eman.
- Lotu irudiak, txorien izenak eta deskribapenak.

Ikusi aurretik, erreparatu irudiari eta erantzun beheko galderei:

- Zer da ote da irudian ageri den etxola hori?

Entzun bideoaren 02:05era arte, eta erantzun beheko galderei

1. Zer helbururekin sortu du Aitorrek txokotxo hori?

3. Txiki-txikitatik zer gustatzen zaio asko Aitorri?

<https://labur.eus/jnlXM>

Aitorren txoko ezkutua

Orain entzun bideoaren gainerako zatia (02:06tik aurrera). Ondoren, aukeratu beheko galderen erantzun zuzena.

- 1) **Basoan sortu duen behatokia zer da Aitorrentzat?**
 - a) Txikitatik gustukoa izan duen toki intimo bat.
 - b) Estresatuta dagoenean lasaitzeko toki egoki bat.
 - c) Animaliei begira egoteko toki eroso bat.
- 2) **Aitorrek prestatutako janlekura neguan hurbiltzen dira txori gehien. Zergatik neguan?**
 - a) Neguan basoan elikagai asko izaten dituztelako.
 - b) Basoan, txoriek orduantxe izaten dutelako janari gutxien.
 - c) Neguan Aitorrek denbora gehiago duelako txoriekin egoteko.
- 3) **Txoriei seboa asko gustatzen omen zaie neguan. Zein da horren arrazoia?**
 - a) Seboarekin igurtzitako leihotxoetan kumeak egiten dituzte.
 - b) Beroa mantentzeko, koipe horrek balio energetiko handia du.
 - c) Sebo horrek azukre-maila handia du eta gustukoa dute.
- 4) **Zer argitaratzen ditu Aitorrek Goierri basatia blogean?**
 - a) Euskal Herriko ekosistema desberdinei buruzko komentarioak.
 - b) Goierri aldeko intsektu, hegazti eta narrastiei buruzko erreportajeak, besteak beste.
 - c) Goierritik hurbil dauden mendiei buruzko argazkiak.

Asetzen nau

Azalpen eta adibideei erreparatu ondoren, osatu beheko esaldiak dagokiona aukeratuta

Ikusi berri dugun bideoan esaldi hau entzun dugu:

- **Ni** asko asetzen **nau** animaliak eta bizidunak mendian **ikusteak**.

Esaldi horren parekoak dira, esanahi aldetik, ondoko hauek. Erreparatu bakoitzaren egiturari, izan ere oso desberdinak dira eta.

- **Nik** oso gustukoa **dut** animaliak eta bizidunak mendian **ikustea**.

- **Nik** maite **dut** animaliak eta bizidunak mendian **ikustea**.

- **Niri** gustatzen **zait** animaliak eta bizidunak mendian **ikustea**.

Aukerak

- Mendira joaten naizenean asko 1 basoan 2

1. Asetzen dit
Asetzen nau
Asetzen zaitu

2. Oinutsik ibiltzeak
Oinutsik ibili
Oinutsik ibiltzea

- Udazkena iristen denean 3 kolore desberdinetako hostoak biltzea.

3. maite ditut / Asetzen nau / Maite dut

- Aitor oso naturazalea da eta txikitatik gustukoa izan du basora joan eta 4

4. txoriei begira egotea / txoriei begira egoteak / txoriek begira egon

- Guk eskulaneekin ikaragarri gozatzen dugu. Etxean gaudenean adibidez, asko 5 edozein material hartu eta 6

5. betetzen dio / asetzen nau / asetzen gaitu

6. eskulan bat egiteak / eskulan bat egitea / eskulan bat egin

- Etxean lasai-lasai eta bakarrik nagoenean 7 musika klasikoa entzutea.

7. maite dut / betetzen nau / maite duzue

Ze txori ezagutzen ditugu?

Aitorrek bideo hasieran zenbait txoriren izenak aipatu ditu: kaskabeltz handia, okil handia, amilotx urdina... Lotu beheko txorien irudiak, izenak eta deskribapenak. Wikipediako web orrialde honetan beste hainbat txoriren gaineko informazio interesgarria duzu.

<https://labur.eus/WdPYz>

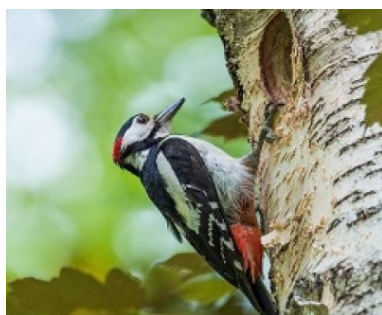
Moko luze eta sendoa du eta zuhaitzeko enborrean ibiltzen da zulotxoak egiten.

Kukua

Okil handia

Burua zuria da, eta buruaren gainean orban urdina du. Bularraldea eta buztanaren azpialdea horiak dira.

Amilotx urdina

Mika

Tamaina ertainekoa da. Burua, lepoa, bizkarra, buztana eta papoa beltzak izaten dira.

Txantxangorria

Usoaren tamainakoa da eta bere kantua oso deigarria da.

Bere bular gorriagatik nabarmentzen da eta txikia eta oso polita da.

Erantzunak

1. Zer helbururekin sortu du Aitorrek txokotxo hori?
(Inguruko animaliak gertu-gertutik ikustea.)
3. Txiki-txikitatik zer gustatzen zaio asko Aitorri?
(Natura behatzea eta naturaz gozatzea.)

Aitorren txoko ezkutua

- 1) **Basoan sortu duen behatokia zer da Aitorrentzat?**
 - a) Animaliei begira egoteko toki eroso bat.
- 2) **Aitorrek prestatutako janlekura neguan hurbiltzen dira txori gehien. Zergatik neguan?**
 - a) Basoan, txoriek orduantxe izaten dutelako janari gutxien.
- 3) **Txoriei seboa asko gustatzen omen zaie neguan. Zein da horren arrazoia?**
 - a) Beroa mantentzeko, koipe horrek balio energetiko handia du.
 - b) **Zer argitaratzen ditu Aitorrek Goierri basatia blogean?**
 - c) Goierri aldeko intsektu, hegazti eta narrastiei buruzko erreportajeak, besteak beste.

Asetzen nau

- Mendira joaten naizenean asko (asetzen nau) basoan (oinutsik ibiltzeak)
- Udazkena iristen denean (maite dut) kolore desberdinetako hostoak biltzea.
- Aitor oso naturazalea da eta txikitatik gustukoa izan du basora joan eta (txoriei begira egotea.)
- Guk eskulanekin ikaragarri gozatzen dugu. Etxean gaudenean adibidez, asko (asetzen gaitu) edozein material hartu eta (eskulan bat egiteak.)
- Etxean lasai-lasai eta bakarrik nagoenean (maite dut) musika klasikoa entzutea.

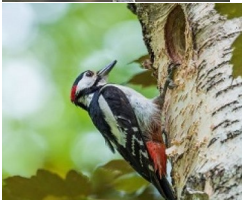
Amilotx urdina

Burua zuria da, eta buruaren gainean orban urdina du. Bularraldea eta buztanaren azpialdea horiak dira.

Mika

Tamaina ertainekoa da. Burua, lepoa, bizkarraldea, buztana eta papoa beltzak izaten dira.

Okil handia

Moko luze eta sendoa du eta zuhaitzeko enborrean ibiltzen da zulotxoak egiten.

Txantxangorria

Bere bular gorriagatik nabarmentzen da eta txikia eta oso polita da.

Kukua

Usoaren tamainakoa da eta bere kantua oso deigarria da.

Transkripzioa

AITOR MONTES.- Entzuten ari gara birgarroa, orain dela segundo batzuk okil handiak abestu du. Goiz osoa darama abesten tximu kaskabeltzak, kaskabeltz handiak, amilotx urdinak ere. O sea, (alegia) hemen dibertsitatea kristorena, kristorena, batez ere landa zabalean gaudelako, eta horrek nitxo ezberdin asko sortzen ditu, eta hegazti-dibertsitate handia erakartzen du berera.

ESATARIA.- Haurra zenetik naturan egotea maite du Aitor Montes biologoak, natura behatzea eta naturaz gozatzea. Horregatik hartu zuen eskuetan argazki-kamera, hain gustuko zuena erretratatzeko. Objektibotik begira animalien bizitzaz ikasi du, haien ohiturez eta harremanez. Segurako lurretan, aitona jaio zen baserritik gertu, behatoki bat sortu du animaliak gertu-gertutik ikusteko.

AITOR MONTES.- Ni asko asetzen nau animaliak edo bizidunak mendian ikusteak, baina asko asetzen nau ere jendea(ri) informatzea(k) eta jendea sentsibilizatzea(k), zeren nik bera, niri interesatzen zait batez ere jendea ohartzea zer gertatzen dabilen gure ingurunean. Erabaki nuen nire aitona jaio zen baserrian, terrenoetan, ba muntatzea txokotxo bat, hola, mikro-habitat moduko bat sortzea, eta espezieak erakartzea ni nagoen tokira, ze askotan oso zaila izaten da animalia mugitzen dabilenean edo mendian dabilenean bere kasa, argazki ona izatea, eta bertara gerturatzen duzun (zaren) heinean, ba emaitzak normalean hobeak izaten dira.

ESATARIA.- Aitorrek sortu duen txokoak badu ezkutalekutik zerbait, baita argazkilariaren estudiotik ere: naturaren erdian arterako txoko bat sortu du. Txorientzat janleku oparo bat da, eta argazkilariarentzat animaliak isilean zelatatze toki eroso bat.

Neguko hilabeteetan gerturatzen da txori gehien janlekura. Izan ere, orduan dute elikagai-eskasia handiena basoan. Kakahueteak, pipak, intxaurrak, haziak, xixareak, guztiak prozesatu gabeko elikagaiak. Ongi ikutatzen ditu Aitorrek argazkietan atera ez daitezen. Eta horrela txori ipurtarinak kameraren aurrean ahalik eta denbora gehien egon daitezen lortzen du.

AITOR MONTES.- Zabaltzen ditut horrelako leihoak enborrean, alde batetik sartzeko seboa. Seboa neguan asko gustatzen zaie, zeren euren berotasuna mantentzeko ba koipea jan beharra daukate, eta da aporte (ekarpen) energetiko bat eurek beroa sortzeko, oso inportantea. Horregatik, egun hotzetan, neguan batez ere, elikagai hau jartzen zaie. Eta gero, horrelako zulotxoak zabaltzen ditut, asko zizelarekin jota, hemen ikusten dituzuen zulotxo hauetan egiten dudana da elikadura sartu. Izan leike (litezke) haziak, izan leike (litezke) kakahueteak...Eta orduan txoria hemen gelditzen da eta bueno, pikatzen du, eta jaten duen bitartean ni saiatzen naiz argazkia egiten.

ESATARIA.- Baina Aitorrek animalia ezberdin askori jarraitzen dio arrastoa. Goierri aldeko intsektu, narrasti eta hegaztiak ez ezik Pirinioetako espezieak ere biltzen ditu bere erreportajeetan. Horiek guztiak Goierri basatia izeneko blogean argitaratzen ditu biodibertsitateak guztion ongizatean duen garrantziaz kontzientziatzeko helburuarekin.

AITOR MONTES.- Justu ba sentitu nuen beharra jakinda biodibertsitatearen galera nola gertatzen dabilen, sentitu nuen beharra ba jendeari informazio hau helarazteko, jendea sentsibilizatzeko, jendeak ezagutza emendatzeko, ze ezagutzen ez duguna ez dugu maitatuko. Eta alde horretatik nahi dut azpimarratu blogaren bitartez, Goierri basatia, ba biodibertsitateak ze garrantzia duen batez ere klima-aldaketari aurre egiteko, esaterako, edo gizartearen ongizaterako.